

Informe Anual de Drogues a Catalunya

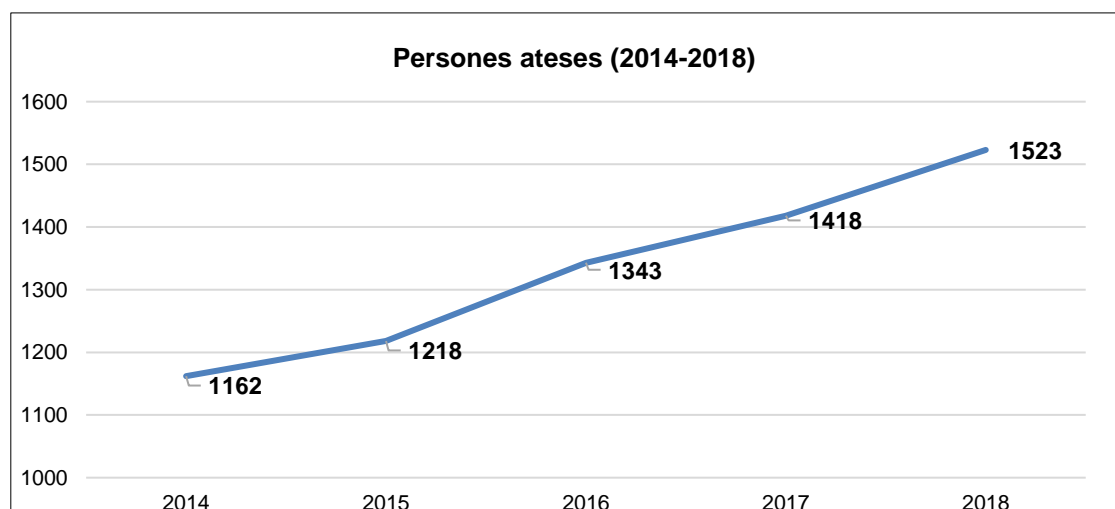
Projecte Home alerta de l'augment d'un 31% de les persones ateses en els últims cinc anys

- La cocaïna i l'alcohol, que creix, són les substàncies principals de consum entre els adults i el cànnabis ho és entre els joves.
- Augmenten les addiccions sense substància, com ara les compres, el joc o les TIC, associades al consum de drogues.
- L'entitat denuncia la banalització del risc i les respostes insuficients davant les drogues i les addiccions.

L'ONG per a les addiccions Projecte Home Catalunya ha presentat aquest dimarts 25 de juny el seu Informe Anual de Drogues sobre les persones ateses el 2018, en una roda de premsa al seu centre de Barcelona amb motiu del **Dia Internacional de la Lluita contra l'Ús Indegut i el Tràfic Il·lícit de Drogues**.

Increment dels casos atesos, any a any

En aquest acte, Projecte Home ha informat que **el passat 2018 ha atès a 1.523 persones** de forma presencial per les seves addiccions, una xifra que suposa **un augment del 31,1% respecte fa cinc anys**. Es tracta d'un creixement progressiu i generalitzat a tots els serveis que l'entitat té a Catalunya (Barcelona, Montgat, Montcada i Reixac, Tarragona, Tortosa, Balaguer i Tremp). També s'observa com la demanda continua creixent durant els primers cinc mesos de 2019, on s'ha atès un 7,4% més de persones respecte el mateix període de l'any passat. El director de l'entitat, Oriol Esculies, ha reconegut que **"a Catalunya encara no som capaços de reduir substancialment els problemes de drogues**. Un exemple clar és que els nostres centres es troben al límit de la seva capacitat".

La cocaïna és la substància principal de consum però augmenta l'alcoholisme

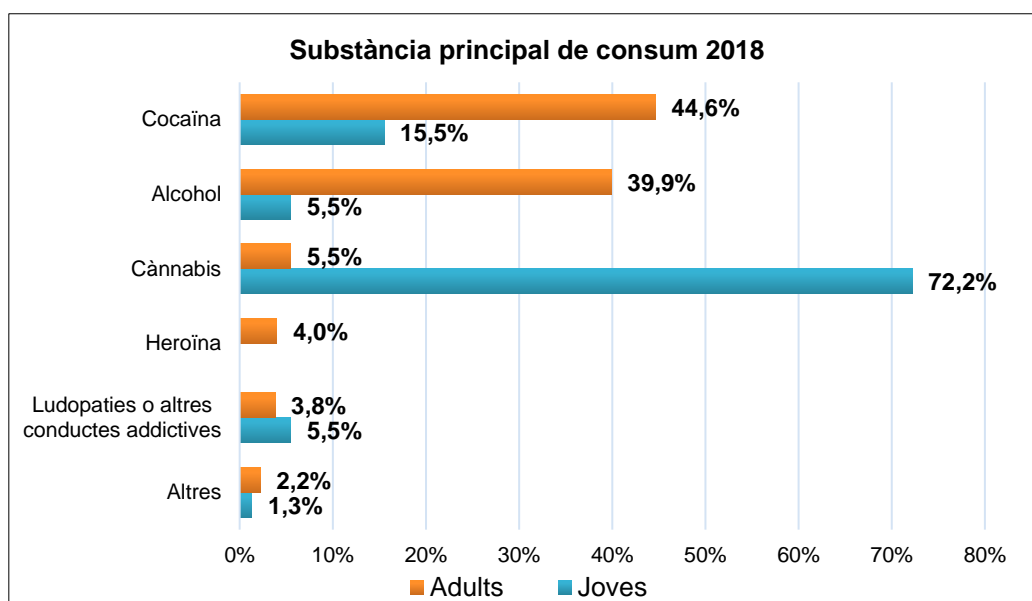
El nombre de persones adultes que demanen ajuda a l'entitat per addicció a l'alcohol durant el 2018 arriba al **39,9%** del total, incrementant set punts respecte el 2017. A Catalunya, l'alcohol és la substància més consumida i arrelada culturalment, ja que és legal, molt accessible i admesa socialment; essent l'alcoholisme el major problema de salut pública. Sovint, l'alcohol es pren amb altres substàncies, el que s'anomena policonsum.

Segons l'estudi EDADES 2017/2018 (Ministerio de Sanidad) fins a un 5,1% del total de la població espanyola manté un consum de risc d'alcohol.

Tot i que l'alcoholisme ha augmentat, **la cocaïna és la primera substància referent en un 44,6% dels casos**. Es tracta d'un percentatge que es manté alt des de fa deu anys i que concorda amb les dades del darrer Informe Europeu de Drogues 2019, que alertava de la creixent disponibilitat d'aquesta droga al mercat, amb noves formes de distribució a través de la compra en línia i sent Espanya un dels països europeus amb més decomissions.

L'Informe Europeu de Drogues 2019 indica també el creixement entre 2014 i 2017 d'un 35% del nombre de persones a Europa que inicien un tractament per cocaïna. D'altra banda, Barcelona és la tercera ciutat europea amb més presència de cocaïna en les aigües residuals.

En adults, el cànnabis és la droga principal per un 5,5% de les persones usuàries mentre que l'heroïna ocupa el quart lloc amb un 4%. **El volum de persones que inicien tractament per heroïna es manté en nivells baixos però cal estar molt atents** perquè es constata més producció als països d'origen, més incautacions i novament més consum al carrer a un preu molt accessible.

El cànnabis es manté com a principal demanda d'ajuda entre els joves

Entre els adolescents i joves atesos, de 13 a 23 anys, **els consums problemàtics de cànnabis segueixen generant la major part de demandes d'ajuda, amb un 72,2% dels casos**. La xifra es significativament alta i poc variable els darrers anys. L'abús de cànnabis va associat també al consum intensiu d'alcohol durant els caps de setmana o bé l'ús abusiu d'internet i les xarxes socials.

Segons l'Informe Europeu de Drogues 2019, el cànnabis és la substància que més inicis de tractament genera entre els consumidors de drogues que demanen ajuda per primera vegada. L'informe ESTUDES 2016/2017 del Ministerio de Sanidad, fet entre estudiants de 14 a 18 anys, indica que 1,3 de cada 10 consumidors de cànnabis manté un consum problemàtic.

Preocupació per les addiccions sense substància associades al consum de drogues

Projecte Home detecta cada vegada més l'aparició d'altres addiccions sense substància associades al consum de drogues. Això és el que revela un estudi efectuat amb persones en tractament al centre de Barcelona*. En casos on la substància principal era la cocaïna o l'alcohol, un 63% han manifestat ús problemàtic amb les **compres** (compra compulsiva), un 27% amb el **joc** (casino o apostes), un 25% amb les **tecnologies** de la informació i la comunicació (telèfon mòbil o tauletes), un 13% amb el **sexe**, un 11% amb l'**alimentació** i un 7% amb els **videojocs**. Són xifres que preocupen a l'entitat perquè la coexistència d'addiccions creuades agreuja la problemàtica i dificulta l'abordatge terapèutic.

(*) ESTUDI. Observació epidemiològica d'addiccions sense substància. **Rocío Barrero Peral**, Projecte Home, 2019.

Home de mitjana edat i en risc d'exclusió social, el perfil tipus

Entre el conjunt de casos atesos el 2018, el 86% són homes i **només el 14% són dones, percentatge que posa de manifest que els tractaments són menys accessibles per a les dones, que acostumen a arrossegar més càrregues familiars i major estigma social**. La mitjana d'edat és de 40,2 anys a l'hora de demanar ajuda, amb una edat d'inici de consum problemàtic que se situa als 20,7 anys. Un 49,2% de les persones usuàries no té estudis o compta només amb estudis primaris mentre que tan sols un 42,3% del total té en la feina la seva principal font d'ingressos en el moment de començar el tractament, trobant-se en situació de risc d'exclusió social. D'altra banda, un 30% de les persones usuàries presenta patologia dual (trastorn psicològic i addicció a la vegada), mentre que un 4,5% són portadores del VIH. Pel que fa a la procedència, les principals ciutats de residència són, per aquest ordre, Barcelona, Badalona, Tarragona i Santa Coloma de Gramenet.

Banalització del risc i respostes insuficients davant el consum de drogues

L'alt volum de demandes d'ajuda a Catalunya, la cronificació dels problemes amb l'alcohol, la cocaïna i el cànnabis i l'aparició de nous comportaments addictius porta l'entitat a alertar sobre la banalització del risc que suposa abusar de les drogues i d'altres conductes addictives, fruit d'una excessiva permissivitat social, desinformació o intoxicació informativa, i facilitat per adquirir les substàncies. Per això, Projecte Home proposa les següents mesures prioritàries:

LLEI DE L'ALCOHOL

Demanar el màxim esforç a les forces polítiques perquè aprovin d'una vegada la ja consensuada Llei d'Alcohol i Menors d'Edat, anomenada també llei *antibotellot*, novament aturada al Congrés i al Senat. La proposta obligaria als establiments a subministrar l'alcohol per un treballador, eliminar la publicitat en zones transitades per menors, establir protocols d'intervenció educativa davant intoxicacions etíliques corresponsabilitzant els pares i mares o incrementar la fiscalitat, entre d'altres mesures que es consideren molt necessàries per ajudar a reduir l'abús de l'alcohol entre els més joves.

PREVENCIÓ A LES ESCOLES

Reclamar a les administracions un pacte de país que garanteixi l'aplicació de programes de prevenció de drogues i d'altres conductes de risc entre el conjunt de la població escolar de Catalunya, com la mesura més efectiva per a reduir les addiccions el dia de demà. El 2018, Projecte Home ha arribat a un total de 5.788 persones destinatàries a través dels seus programes de prevenció, en col·laboració amb 46 centres escolars i institucions.

ASSOCIACIONS DE CONSUMIDORS DE CÀNNABIS

Apel·lar al necessari consens dels diferents estaments, governs i partits, societat civil i món acadèmic i científic abans d'avançar en la regulació del consum de cànnabis, defugint de

polititzar un assumpte de salut públic molt complex. L'evidència demostra llargament que el cànnabis és una substància que pot afectar negativament la vida i la salut física i mental de qui la consumeix.

Com a conseqüència de la falta de consens, les associacions de consumidors de cànnabis de Catalunya es troben en un situació inadmissible d'al·legalitat després de que el Tribunal Constitucional suspengués la llei catalana que pretenia regular-les, contribuint a agreujar el problema i propiciant la impunitat davant la proliferació de males pràctiques: venda a menors, a turistes o a persones amb addicció greu al cànnabis; consum d'altres drogues al local; o promoció a l'espai públic; entre d'altres.

APOSTES ONLINE I A PEU DE CARRER

Sumar-se a totes les veus d'experts que insten a les administracions a prendre mesures per limitar dràsticament la publicitat de les empreses d'apostes per internet i a peu de carrer, així com exigir a persones famoses, clubs esportius i altres empreses que s'abstinguin d'acceptar aquest tipus de patrocinis, com una mesura clau per a lluitar contra l'alarmant augment d'usos problemàtics i addictes "silenciosos" a les apostes, especialment entre els joves.

Projecte Home Catalunya (www.projectehome.cat) és una ONG catalana creada el 1995 per al tractament, la prevenció i la sensibilització de les addiccions. En aquest temps, ha atès més de 22.000 persones amb problemes de drogues. Exerceix com a ONG de caràcter consultiu davant les Nacions Unides.

Per a més informació contactar amb l'Àrea de Comunicació:

Jordi Feu. Tel. 932989875 / 619631621 jfeu@projectehome.org